

NOVES ORIENTACIONS SOBRE VENTILACIÓ EN ELS CENTRES EDUCATIUS EN EL MARC DE LA COVID_19

El mes de juliol de 2020 es va publicar el Pla d'actuació per al curs 2020-2021 per a centres educatius en el marc de la pandèmia, un document conjunt dels Departaments de Salut i Educació que establí les bases per tal que el curs 2020-2021 es pogués reprendre amb les màximes garanties, buscant l'equilibri entre protecció de la salut de les persones als centres educatius, la correcta gestió de la pandèmia i el dret de tots infants i joves a una educació de qualitat. Es definia l'escola com un entorn segur, amb el risc mínim assumible, través de les mesures proposades: grups de convivència i socialització molt estables, distanciament físic, higiene de mans, ús de la mascareta, control de símptomes i neteja, desinfecció i ventilació.

A l'octubre del 2020 l'Instituto de Diagnóstico Ambiental y Estudios del Agua, IDAEA-CSIC y Mesura publiquen la Guia para ventilación en aulas i el Departament d'Educació, conjuntament amb Salut, va elaborar unes orientacions sobre ventilació en els centres educatius en el marc de la COVID_19, publicades el dia 5 de novembre del 2020 (link)

El dia 11 de desembre es publica l'ampliació de l'estudi Guia para ventilación en aulas elaborat per el Instituto de Diagnóstico Ambiental y Estudios del Agua, IDAEA-CSIC y Mesura que es recull a Annexo. Guia de Ventilación. Casos prácticos (link).

Des del Departament d'Educació s'han fet diferents avaluacions on s'han mesurat les renovacions d'aire per hora que confirmen que, de forma general, la ventilació natural permet assolir les condicions adequades als centres educatius.. Aquests estudis permeten extreure un seguit de consells i recomanacions aplicables a la resta de centres educatius.

A partir d'aquesta nova informació el Departament d'Educació, en coordinació amb el Departament de Salut, **amplia i complementa amb aquest document les recomanacions de ventilació als centres educatius.**

RECOMANACIONS DE VENTILACIÓ DELS ESPAIS EN EDIFICIS AMB VENTILACIÓ NATURAL:

- Els edificis escolars disposen de ventilació natural mitjançant finestres i portes. **Aquesta ventilació ha de ser creuada i continua.** Per tal que la ventilació sigui més efectiva, convé provocar fluxos d'aire creuats, obrint finestres i portes que es trobin oposades entre sí per tal que corri l'aire, de forma que faci un

escombrat de l'aire interior i es renovi amb l'aire exterior. Cal que aquestes estiguin obertes el màxim d'hores possibles.

- De manera general, en una aula s'aconsegueix la ventilació adequada **obrint les finestres amb una obertura de 20 cm quan es tracta de finestres corredisses o oscil·lobatents o obrint les lamel·les un angle de 45° de manera continuada i les portes totalment obertes**. Els dies ventosos o amb grans diferències de temperatures entre exterior e interior faciliten la ventilació i permeten obertures menors.
- **El repartiment de l'obertura entre totes les finestres de l'aula** aconsegueix una millor ventilació. És més eficaç obrir de manera parcial diverses finestres que obrir al màxim una sola finestra, encara que la superfície oberta total sigui la mateixa.
- **Cal mantenir una lleugera obertura de portes i finestres de les zones comunes (passadissos i vestíbuls) a l'exterior**.
- És important **ventilar les aules i estances a partir del moment que arribi l'alumnat, durant l'activitat lectiva i al final de la jornada**. Cal tenir en compte que una aula buida i ben ventilada després de la seva darrera ocupació té l'aire lliure de virus i que la velocitat de la renovació d'aire es molt més gran que la velocitat de pèrdua de càrrega tèrmica a l'aula. **Per tal de cercar l'equilibri entre la ventilació i el confort tèrmic cal escalfar les aules amb les finestres tancades abans de l'arribada de l'alumnat**, com a mínim una hora. Al final de la jornada cal obrir totes les finestres i les portes de les aules com a mínim durant 30 minuts.
- **Durant els descansos i quan l'aula estigui buida cal fer ventilacions totals 10 minuts** per a renovar bé l'aire. Un cop passat aquest temps, cal tancar i escalfar l'espai per millorar el confort tèrmic fins el retorn de l'alumnat.

- Les aules amb ventilació mecànica com bombes de fred i calor instal·lades en els mòduls prefabricats, cal que duguin a terme també ventilació natural tal com està indicat. Els aparells de ventilació han d'estar orientats cap el sostre.
- Els centres ubicats en edificis construïts o remodelats **a partir del 2007 compleixen el RITE** i disposen d'una instal·lació que permet la ventilació dels espais. Un cop comprovat pels tècnics que la instal·lació funciona correctament, la seva posada en funcionament assegura la renovació de l'aire i no és necessària l'obertura de finestres.
- **Sens perjudici de l'orientació bàsica que la ventilació és recomanable que sigui continuada, cal mantenir les portes i les finestres obertes un mínim de 20 cm, entre 10 i 15 minuts cada hora lectiva.**
- En el cas de **les llars d'infants es recomana obrir finestres per ventilar l'aula 5 minuts cada 30 minuts d'activitat.**
- **Gimnasos.** En funció de l'activitat que es realitzi en una estança, el risc de contagi és diferent. Quan es porten a terme activitats físiques la taxa de respiració és major i el risc de contagi és més elevat. Es recomana que aquestes activitats es portin a terme a l'aire lliure. En casos excepcionals, quan això no sigui possible, cal que es mantingui l'espai de gimnàs permanentment ventilat amb totes les portes i finestres obertes.
- **Lavabos.** Cal que els lavabos estiguin permanentment ben ventilats mentre estiguin oberts als usuaris. Per aquest motiu, si tenen extracció forçada d'aire és recomanable que sigui ininterrompuda mentre el centre estigui obert. Si tenen ventilació natural, caldrà que les finestres romanguin sempre obertes.
- **Menjadors.** Els menjadors són també espais d'especial atenció, atès que al moment de menjar no s'usa mascareta, per la qual cosa també s'hi recomana una ventilació màxima amb totes les portes i finestres obertes de manera continuada.

Altres casuístiques

En aquells casos que no es pugui aconseguir una ventilació adequada tal i com s'indica en aquest document, el centre s'haurà d'adreçar al seu Servei Territorial, que ho derivarà a la unitat competent.

La instal·lació de solucions alternatives requereixen d'una valoració necessària per part del personal tècnic del departament d'Educació per tal de garantir una correcta efectivitat de la mesura. Només el Departament d'Educació, a través del personal tècnic farà les mesures per comprovar la renovació de l'aire, i si s'escau, implantarà solucions alternatives que complementin la ventilació natural.

11.01.2021

Aquest document és susceptible de ser modificat per noves aportacions tècniques i nous coneixements en aquest àmbit.